

MALİYET MUHASEBESİ

Prof. Dr. Kadir Gürdal

AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi

e-posta: kadirgurdal@ankara.edu.tr

II. DAĞITIM

II. Dağıtım: Yardımcı üretim gider yerleri ile hizmet gider yerlerinde oluşan genel üretim giderlerinin, bu gider yerlerinin hizmetinden yararlanan gider yerleri arasında dağıtılması

Yardımcı gider yerlerinde toplanan giderlerin esas üretim gider yerlerine dağıtılması

II. Dağıtım'da önem taşıyan konu: Yardımcı gider yerlerinin kendi aralarındaki ilişkilerin dikkate alınması

- Basit (Doğrudan) Dağıtım Yöntemi
- Kademeli Dağıtım Yöntemi
- Matematiksel Dağıtım Yöntemi
- Turlama Yöntemi
- Planlı Dağıtım Yöntemi

II. DAĞITIM

Basit dağıtım yöntemi:

Yardımcı gider yerlerinin aralarında bir ilişki yoktur.

Yardımcı gider yerlerinde I. Dağıtım sonunda toplanan giderler doğrudan doğruya esas üretim gider yerlerine dağıtılır, diğer yardımcı gider yerlerine dağıtım yapılmaz.

Örnek: Yemekhane giderleri işçi sayısına, tamir-bakım servisinin giderleri yatırım tutarına göre dağıtılmaktadır.

Dağıtım ölçülerinin gider yerlerine dağılımı şu şekildedir:

Dağıtım Ölçüleri	Yemekhane	Tamir-Bakım	Kesim	Montaj	Toplam
İşçi sayısı	2	1	4	3	10
Yatırım değeri	40 000 TL.	40 000 TL.	70 000 TL.	50 000 TL.	200 000 TL.

II. DAĞITIM

Yemekhanenin Dağıtımı

Dağıtım Oranı = $700 / 7 = 100$ TL./işçi

Kesimin Alacağı Pay = $4 \times 100 = 400$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $3 \times 100 = 300$ TL.

Tamir-Bakımın Dağıtımı

Dağıtım Oranı = $900 / 120\ 000 = 0.0075$ TL.

Kesimin Alacağı Pay = $70\ 000 \times 0.0075 = 525$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $50\ 000 \times 0.0075 = 375$ TL.

II. DAĞITIM

GİDER DAĞITIM TABLOSU

	Yardımcı Gider Yerleri		Esas Üretim Gider Yerleri		Toplam
	Yemekhane	Tamir-Bakım	Kesim	Montaj	
...
I. Dağıtım Toplamı	700	900	4630	6825	13055
Yemekhane	(700)	-	400	300	
Tamir-Bakım	-	(900)	525	375	
II. Dağıtım Toplamı	0	0	5555	7500	13055

II. DAĞITIM

Kademeli dağıtım yöntemi:

Yardımcı gider yerleri arasında kısmi bir ilişki vardır.

Yardımcı gider yerlerinin dağıtılmasında bir sıra belirlenir.

Dağıtılan yardımcı gider yeri, esas üretim gider yerlerine ve kendisinden sonra gelen yardımcı gider yerlerine pay verir.

Kendisinden önce dağıtılan gider yerine pay verilmez.

Örnek: Yemekhane giderleri işçi sayısına, tamir-bakım servisinin giderleri yatırım tutarına göre dağıtılmaktadır.

Dağıtım ölçülerinin gider yerlerine dağılımı şu şekildedir:

Dağıtım Ölçüleri	Yemekhane	Tamir-Bakım	Kesim	Montaj	Toplam
İşçi sayısı	2	1	4	3	10
Yatırım değeri	40 000 TL.	40 000 TL.	70 000 TL.	50 000 TL.	200 000 TL.

II. DAĞITIM

Tamir-Bakımın Dağıtımı

Dağıtım Oranı = $900 / 160\ 000 = 0.005625$ TL.

Kesimin Alacağı Pay = $70\ 000 \times 0.005625 = 393.75$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $50\ 000 \times 0.005625 = 281.25$ TL.

Yemekhanenin Alacağı Pay = $40\ 000 \times 0.005625 = 225$ TL.

Yemekhanenin Dağıtımı

Dağıtım Oranı = $(700 + 225) / 7 = 132.14$ TL./işçi

Kesimin Alacağı Pay = $4 \times 132.14 = 528.57$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $3 \times 132.14 = 396.43$ TL.

II. DAĞITIM

GİDER DAĞITIM TABLOSU					
	Yardımcı Gider Yerleri		Esas Üretim Gider Yerleri		
	Tamir-Bakım	Yemekhane	Kesim	Montaj	Toplam
I. Dağıtım Toplamı	900	700	4630	6825	13055
Tamir-Bakım	(900)	225	393.75	281.25	
Yemekhane	-	(925)	528.57	396.43	
II. Dağıtım Toplamı	0	0	5552.32	7502.68	13055

II. DAĞITIM

Matematiksel dağıtım yöntemi:

Yardımcı gider yerlerinin aralarındaki ilişkileri tam olarak dikkate alınır.

Yardımcı gider yerlerinin dağıtılacak tutarları, I. Dağıtım'dan aldıkları pay ile diğer yardımcı gider yerlerinde aldıkları payların toplamıdır.

	Tamir-Takım	Yemekhane	Kesim	Montaj	Toplam
İşçi Sayısı	1	2	4	3	10
Yemekhaneden Yararlanma (%)	0.125	0	0.50	0.375	1
Yatırım Değeri	40 000	40 000	70 000	50 000	200 000
Tamir-Bakımdan Yararlanma (%)	0	0.25	0.4375	0.3125	1

II. DAĞITIM

1. Denklem $Y = 700 + 0,25 B$

2. Denklem $B = 900 + 0,125 Y$

$$Y = 700 + 0.25 (900 + 0.125 Y)$$

$$Y = 700 + 225 + 0.03125 Y$$

$$Y - 0.03125 Y = 925$$

$$0,96875 Y = 925$$

$$Y = 925 / 0.96875 = 954.88 \text{ TL.}$$

$$B = 900 + (0.125 \times 954.88)$$

$$B = 900 + 119.35$$

$$B = 1\ 019.35 \text{ TL.}$$

II. DAĞITIM

Yemekhanenin Dağıtımı

Bakım Onarımın Alacağı Pay = $954.8 \times 0.125 = 119.35$ TL.

Kesimin Alacağı Pay = $954.8 \times 0,50 = 477.42$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $954.8 \times 0,375 = 358.06$ TL.

Toplam = 954.88 TL.

Bakım Onarımın Dağıtımı

Yemekhanenin Alacağı Pay = $1\ 019.35 \times 0.25 = 254.88$ TL.

Kesimin Alacağı Pay = $1\ 019.35 \times 0.4375 = 445.97$ TL.

Montajın Alacağı Pay = $1\ 019.35 \times 0.3125 = 318.55$ TL.

Toplam = 1 019.35 TL.

II. DAĞITIM

GİDER DAĞITIM TABLOSU					
	Yardımcı Gider Yerleri		Esas Üretim Gider Yerleri		
	Tamir-Bakım	Yemekhane	Kesim	Montaj	Toplam
I. Dağıtım Toplamı	900	700	4630	6825	13055
Tamir-Bakım	(1019.35)	254.88	445.97	318.55	
Yemekhane	119.35	(954.88)	477.42	358.06	
II. Dağıtım Toplamı	0	0	5553.39	7501.61	13055